

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนที่กำลังศึกษา อยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนมัธยมสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๗ จำนวน ๖๐ คน เป็นชาย ๓๐ คน และหญิง ๓๐ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวก (Stratified Random Sampling) จากจำนวนประชากร ๑๒๐ คน ซึ่ง เป็นหญิง ๔๐ คน และชาย ๘๐ คน นักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง คืออยู่ปกครองมีรายได้เดือนละไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท สาเหตุที่เลือกนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ คือ นักเรียนในระดับนี้มีความรู้ความเข้าใจภาษาไทยดีพอสมควร และเป็นเด็กอยู่ในระดับที่จะเข้าใจคำที่ใช้อธิบายลักษณะนิสัย (traits name) ในแบบสอบถามได้

แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ เป็นแบบสอบถามประเภท rating scale มี ๕ point หรือระดับ โดยแบ่งดังนี้คือ ตลอดเวลา บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย แบบสอบถามมีทั้งหมด ๓ ชุด คือชุด ก ชุด ข และชุด ค แต่ละชุดมีข้อความเหมือนกันหมดยกเว้นชุด ก และชุด ข (ดูที่ภาคผนวก) ชุด ก และชุด ข เป็นชุดสำหรับให้นักเรียนตอบ คุชคุมเฉพาะชุด ค เท่านั้น แบบสอบถามชุด ก. เป็นแบบสอบถามการรับรู้เรื่อง "ตน" (Self-perception) ของนักเรียน ชุด ข เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมของนักเรียนโดยครูในทัศนะของนักเรียน (Perception of their teachers' feelings toward them) และชุด ค เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมนักเรียนโดยครูผู้สอน (Students as perceived by teachers) ในแบบสอบถามแต่ละชุดประกอบด้วยคำที่แสดงลักษณะนิสัย (traits name) ๕๐ คำ เป็นคำที่อธิบายการรับรู้ในด้านดี (Favorable Perception) ๒๕ คำ และคำที่อธิบายการรับรู้ในด้านไม่ดี (Unfavorable Perception) ๒๕ คำ

เกณฑ์การเลือกคำที่แสดงลักษณะนิสัย ๕๐ คำที่ใช้แบบสอบถามคือ (๑) เป็นคำด้านที่แสดงพฤติกรรมทางอุปนิสัย (Characters) ด้านการปรับตัว (Adjustment) และด้านการเรียนรู้ (Learning)

(๒) เป็นคำที่แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมพหุคานคิ (positive feeling) และคานไม้คิ (negative feeling) และ (๓) เป็นคำที่อธิบายพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนโดยเจาะส่วนใหญ่อธิบายลักษณะนิสัยที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนได้มาจากการศึกษาของ Davidson และ Lang (๓) มีทั้งสิ้น ๑๕ คำ ซึ่งได้คัดเลือกคำเหล่านี้มาจากคำที่แสดงลักษณะนิสัยทั้งหมด ๒๐๐ คำ จากการค้นคว้าของ Allport และนักจิตวิทยาคนอื่น Reliability และ Validity ของคำทั้ง ๑๕ คำที่เลือกมาเป็นที่น่าสนใจ ผู้เขียนได้แปลเป็นภาษาไทยและพยายามรักษาความหมายของคำเดิมไว้ให้มากที่สุด วิธีการแปลคำเป็นเป็นชั้น ๆ ดังนี้

- ๑. ผู้เขียนแปลคำที่แสดงลักษณะนิสัย ๑๕ คำเป็นภาษาไทย
- ๒. ให้ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีสองคนแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ
- ๓. ให้เจ้าของภาษาตรวจสอบคำที่แปลกลับเป็นภาษาอังกฤษแล้วไม่ตรงกับคำเดิม ว่ามีความหมายอย่างเดียวกันหรือไม่

๔. คำใดเมื่อแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความหมายไม่ตรงกับคำเดิม ผู้เขียนได้แปลใหม่และดำเนินการตรวจสอบคำแปลดังในข้อ (๒) และข้อ (๓) จนทุกคำมีความหมายและเภาความหมายเหมือนคำเดิม

เพื่อที่จะได้ลักษณะนิสัยที่กลุ่มพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด ผู้เขียนได้เพิ่มเติมคำที่แสดงลักษณะนิสัยอีก ๑๕ คำ โดยคัดแปลงจากแบบสอบถาม "โครเชียน" ที่ใช้ในการศึกษาเด็กในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ ดร.สุรางค์ โควตระกูล (๔) คำที่แสดงลักษณะนิสัยทั้งสิ้นจึงมี ๕๐ คำ เป็นคำที่แสดงความรู้สึกในคานคิ (positive feeling) ๒๕ คำ และแสดงความรู้สึกในคานไม้คิ (negative feeling) ๒๕ คำ คำที่แสดงความรู้สึกในคานคิคือคำที่อธิบายการรับรู้ในคานคิเกี่ยวกับนักเรียน (Favorable Perception) ส่วนคำที่แสดงความรู้สึกในคานไม้คิคือคำที่อธิบายการรับรู้ในคานไม้คิ (Unfavorable Perception) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่ม (random) ในการจัดลำดับคำในแบบสอบถาม

วิธีทดสอบ

เนื่องจากผู้เขียนไม่ประสงค์จะให้เด็กเรียนที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่างประชดประทุว จึงให้นักเรียนที่มีทัศนศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน (๑๒๐ คน) ตอบแบบสอบถามชุด ก และชุด ข ตามชั้นของตน นักเรียนตอบแบบสอบถามชุด ก ก่อน แล้วเว้นระยะชงบางนอบ ๑ วันจึงตอบแบบสอบถามชุด ข การตอบแบบสอบถาม

ไม่จำกัดเวลา และปรากฏว่านักเรียนทำเสร็จภายในเวลาประมาณไม่เกินครึ่งชั่วโมง จากนั้นผู้เขียนและอาจารย์ประจำชั้นได้แยกกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ถูกเลือกให้เป็นตัวอย่างประชากรไว้ต่างหาก สำหรับแบบสอบถามชุด ค ผู้เขียนได้เขียนชื่อ ชื่อสกุล และชั้นเรียนของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรมอบให้อาจารย์ประจำวิชา ๗ คนเป็นผู้ตอบ ค่าเฉลี่ย (means) ของคะแนนการรับรู้ของครูทั้ง ๗ คนที่มีต่อนักเรียนแต่ละคน คือคะแนนการรับรู้ของครูต่อนักเรียนคนนั้น

ระดับความสัมพันธ์ในการ เรียบ

การวัดระดับความสัมพันธ์ในการ เรียบของนักเรียน ได้จากคะแนนรวมจากการสอบกลางปี ปีการศึกษา ๒๕๐๗ ในวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปศึกษา ภาษาไทย และพลานามัย เกณฑ์ในการเลือกวิชา เหล่านี้คือนัก เรียบทุกคนสอบจากข้อสอบฉบับเดียวกัน ผู้เขียนแปลงคะแนนให้เป็นตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) โดยถือว่านัก เรียบที่ได้ตำแหน่ง เปอร์ เซนต์ไทล์สูงมีระดับความสัมพันธ์ในการ เรียบสูง และนัก เรียบที่มีตำแหน่ง เปอร์ เซนต์ไทล์ต่ำมีระดับความสัมพันธ์ในการ เรียบต่ำ การแบ่งระดับความสัมพันธ์ เป็นดังนี้

<u>ตำแหน่ง เปอร์ เซนต์ไทล์</u>	<u>ระดับความสัมพันธ์ในการ เรียบ</u>
๕๐ ขึ้นไป	สูงมาก
๗๕ - ๕๕	สูง
๕๐ - ๒๕	ปานกลาง
๓๐ - ๑๕	ต่ำ
ต่ำกว่า ๓๐	ต่ำมาก

การวิเคราะห์ผล

๑. การแบ่งหมวดหมู่ลักษณะนิสัย

ในการวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัย ผู้เขียนได้แบ่งลักษณะนิสัยออกเป็น ๓ หมวดคือดังนี้

๑.๑ อุปนิสัย (Characters) หมายถึงวิธีการที่บุคคลเลือกนสขงพฤติกรรมบางอย่าง และพฤติกรรมนั้นเมื่อลดกระทบกระ เทือนต่อสวัสดิการของคนอื่นๆ โทณลักษณะนิสัยต่อไปนี้

ลักษณะนิสัย	ข้อที่ (ในแบบสอบถาม)
ซื่อตรง	๑
ถกความว่าความในห้องเรียน	๒
มีน้ำใจนักกีฬา	๑๓
เกรงใจผู้อื่น	๑๔
ชอบช่วยเหลือผู้อื่น	๑๖
เชื่อเพื่อเชื่อแต่	๒๓
สุภาพ	๒๖
เมตตาคนรุ่นมา	๓๑
ชอบรับใช้ครู	๓๖
ชอบรังแกเพื่อน	๓๗
ชอบเอาเปรียบเพื่อน	๔๐
ชอบร่วมงานในห้องเรียน	๔๖

๑.๒ ความสัมพันธ์ต่อการงานและการเรียน (Achievement and Learning)

หมายถึงพฤติกรรมใดๆ ที่ส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริมการเรียนรู้และกิจกรรมในห้องเรียน ใ้แก่นักเรียนนิสัยต่อไปนี้

ลักษณะนิสัย	ข้อที่ (ในแบบสอบถาม)
ใช้เวลาว่างไปโดยเปล่าประโยชน์	๕
ไม่กระตือรือร้นในการเรียน	๗
ขี้เกียจทำงาน	๑๑
ไม่กระตือรือร้นในการทบทวนหนังสือ	๑๕
ไม่ชอบคบ	๑๗
ฉลาด	๑๘
เฉื่อยช้า	๒๐
มีเหตุผล	๒๔
เก็บจรรยา	๒๗

<u>ลักษณะนิสัย</u>	<u>ร้อยละ</u> (ในแบบสอบถาม)
จัดระเบียบ	๒๔
เก่ง	๒๙
ทำงานไม่เป็นระเบียบ	๓๓
ทำงานช้าในเวลาเรียน	๔๑
ไม่ตั้งใจเรียนขณะครูสอน	๔๕
ชอบแสดงความคิดเห็น	๕๔

๑.๓ การปรับตัวทางสังคม (Social Adjustment) หมายถึงกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ถึงการที่จะปฏิบัติตัวในสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ตัวเองได้รับความพึงพอใจในวิถีทางที่สมาชิกในสังคมนั้นยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ โดยลักษณะต่อไปนี้

<u>ลักษณะนิสัย</u>	<u>ร้อยละ</u> (ในแบบสอบถาม)
ชักชวน	๓
ทำเรื่อง	๔
ประณีต	๖
เป็นผู้นำคนหนึ่งในห้องเรียน	๘
ไม่มีความสุข	๙
รักคนทุกคน	๑๐
เป็นเด็กไม่ดี	๑๒
ชอบเอาสิ่งของมาขโมย	๑๔
เก๋	๒๑
เอะอะกึ่งกึ่ง	๒๒
ประหม่า	๒๔
พูดจาเหลวไหล	๓๐
ขี้อาย	๓๒
ไวใจได้	๓๔
เฉื่อยล้า	๓๕

<u>ลักษณะนิสัย</u>	<u>ข้อ (ในแบบสอบถาม)</u>
ตรงต่อเวลา	๓๘
สนับสนุน เมื่อเพื่อนทำดี	๓๙
ชอบรักใคร่เพื่อน	๔๒
แค้นตัว เกริบรอบ	๔๓
เพื่อนชอบเล่นตลก	๔๔
ชอบทะเลาะกับเพื่อน	๔๗
ชอบกินหา	๔๘
พาล เมื่อถูกทำโทษ	๕๐

๒. ดัชนีการรับรู้

แบบสอบถามเป็นแบบ ๕ point scale rating ตามลำดับดังนี้ ตลอดเวลา บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย ผู้วิจัยใช้กำหนดคะแนนรับรู้ (weight) ไว้ดังนี้

	<u>ลักษณะนิสัยเพื่อชี้แจงการรับรู้ (Perception)</u>	
	<u>กานดี (Favorable)</u>	<u>กานไม่ดี (Unfavorable)</u>
ตลอดเวลา	๕	๑
บ่อยครั้ง	๔	๒
บางครั้ง	๓	๓
นานๆ ครั้ง	๒	๔
ไม่เคยเลย	๑	๕

พิสัย (range) ของคะแนนที่อาจได้ (possible scores) คือระหว่าง ๕๐ ถึง ๒๕๐ คะแนน ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของนักเรียนแต่ละคนที่ได้จากแบบสอบถามแต่ละชุด (ชุด ก. ข. และ ค.) และยังได้หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของนักเรียนในแต่ละหมวดหมู่ของลักษณะนิสัยด้วย ค่าเฉลี่ยเหล่านี้เรียกว่า "ดัชนีการรับรู้" ดัชนีที่สูงขึ้นยิ่งมีการรับรู้ในกานดีมาก (more favorable perception) ค่าดัชนีเหล่านี้จะมีพิสัย (range) จาก ๑.๐๐ - ๕.๐๐ คือจากการรับรู้ในกานดีน้อยที่สุด ถึงการรับรู้ในกานดีมากที่สุด.